

Lausunto

11.06.2020

Asia: VN/11082/2020

Yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listan päivitystarpeiden arviointi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Discovery Networks Finland Oy (myöhemmin Discovery) kiittää mahdollisuudesta lausua yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listan päivitystarpeiden arviointiin liittyen. Discovery on Suomen kolmanneksi suurin kaupallinen TV-yhtiö. Yhtiön tarjoamat ohjelmat tavoittavat 58 % suomalaisista viikoittain. Discoveryn liikevaihto vuonna 2019 oli 34 miljoonaa euroa ja yritys työllistää Suomessa 44 henkeä.

Yleistä päivitystarpeesta

Discovery ymmärtää hyvin taustalla olevan huolen eli sen, että yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien lista ei kohtele nais- ja miesurheilijoita tasa-arvoisesti. Tasa-arvo on Discoverylle erittäin tärkeä arvo ja haluamme olla sitä tukemassa.

Valitettavasti tasa-arvo ei toteudu yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listaa laajentamalla. Tietojemme mukaan joissakin maissa on käynyt niin, että TV-yhtiöt eivät enää halunneet ostaa naisten urheilu-oikeuksia, koska niillä ei ollut taloudellista merkitystä ja lähetysvelvoitteesta aiheutui vain ylimääräisiä kustannuksia. Tällöin vaarana on, että naisten urheilu jää kokonaan näyttämättä televisiossa.

Näkemyksemme mukaan yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listan velvoitteita ei tule vahvistaa vaan ennemminkin keventää velvoitteita. Itseasiassa näemme, että koko lista olisi syytä

poistaa sekä sukupuolten tasa-arvon turvaamiseksi että tehokkaiden ja toimivien TV-markkinoiden turvaamiseksi. Esimerkiksi Ruotsissa tällaista listaa ei ole, käsittääksemme ei ole koskaan ollutkaan.

Perustelumme ovat seuraavat:

1. Kaupallinen TV-mainosmarkkina Suomessa

Kaupallinen TV-toiminta on Suomessa erittäin haastavassa tilanteessa: Lineaarisen TV:n katselu on vähentynyt ja kaupallinen TV-mainosmarkkina Suomessa supistuu. Katselijoita kaupalliselta televisiolta vievät sekä kansainväliset alustajatit että Suomessa erittäin vahva Yleisradio, jotka molemmat kilpailevat samoista katsojista kaupallisen television kanssa. Lisäksi Suomessa digitaalisen antennijakelun kustannukset ovat kansainvälisessä vertailussa erittäin korkeat, mikä vähentää kaupallisen TV-toiminnan kannattavuutta huomattavasti. Tässä toimintaympäristössä kaupallisen TV-toiminnan toimintaedellytyksiä ei tule lainsäädännöllä enää vaikeuttaa.

2. Markkinadynamiikka urheilu oikeusmarkkinoilla

Suuriin urheilutapahtumiin liittyvien urheilutapahtumien kohdalla markkinatalous toimii mainiosti myös ilman ulkoista sääntelyä. Kun tapahtumat ovat riittävän suuria, niiden ansaintalogiikka on myös liiketaloudellisista syistä järkevää järjestää suuria massoja tavoittavin mainontaan perustuvien ratkaisuin. Huomattavaa on, että usein oikeuksien kokonaisuutta ei voida rahoittaa pelkillä mainostuloilla Suomen kaupallisen mainostelevisiomarkkinan pienen koon vuoksi vaan oikeuskokonaisuus vaatii usein tuekseen mainonnan lisäksi myös muita tulolähteitä.

Yleensä myös urheilu oikeuksien omistajat määrittelevät oikeuksia ostavalle lähettäjäyhtiölle veloitteita tiettyjen isompien tapahtumien osalta oikeuskokonaisuudessa niiden saattamisesta suuren yleisön katsottavaksi maksuttomasti. Tähän synnä on, että oikeudenomistajat haluavat laajalla näkyvyydellä pitää brändin tunnettuna suurelle yleisölle ja saada laajemmin näkyvyyttä omille sponsoreilleen. Jos jotakin lajia tai sarjaa näytetään pitkään pelkästään maksullisissa palveluissa, sen kiinnostus laskee pitemmällä aikavälillä, mikä heikentää kaupallista potentiaalia. Tästä on lukuisia esimerkkejä, esim. formula.

Yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien lähetysoikeuksien käyttöön liittyvät toimenpiteet ovat omiaan perusteettomasti ja suhteellisuusperiaatteen vastaisesti vaikuttamaan urheilutapahtumien lähetysoikeuksia koskevien markkinoiden toimintaan.

3. Kilpailuoikeudelliset syyt

Suomen tapauksessa kaupallinen televisio käytännössä kilpailee katsojista Yleisradion kanssa. Urheilu-oikeudet ovat yleensä sängen hintavia ja pelkkä mainosrahoitus ei usein riitä tekemään urheilu-oikeuksien lähettämisestä kannattavaa. Kovat ilmaisjakeluvuorot estävät uusien ansaintamallien kehittämisen kuten myös estävät hakemasta lisärahoitusta esimerkiksi tilausmaksuista. Pahimmassa tapauksessa laajentamalla yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listaa luodaan kaupallisille tv-yhtiöille velvoitteita, jotka ovat kaupallisesti niin haastavia, että ne luovat käytännössä yksinosto-oikeuden Yleisradiolle. Tämä olisi kilpailuoikeuden näkökulmasta kestänyt.

Ruotsissa paikallinen kilpailuviranomainen Konkurrensverket on antanut lausunnon silloin valmistelussa olleesta Ruotsin yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listasta ja todennut se rajoittavan kilpailua. Konkurrensverketin mukaan mm. se ei nähnyt, mitä ongelmaa yhteiskunnallisten tapahtumien lista koetti ratkaista, laajakaistan nopea kehitys tulee ratkaisemaan saavutettavuusongelman ja lisäksi listaus estää uusien, esimerkiksi mainoksettomien liiketoimintamallien kehityksen. Lausunto on saatavilla täällä:
<http://www.konkurrensverket.se/globalassets/yttrande-16-0316.pdf> Ruotsiin ei listausta säädetty.

4. Jo perustuslakikin turvaa omaisuuden suojan - Velvoittava sääntely ei voi koskea nykyisiä sopimuksia

Urheilu-oikeuksia ostetaan usein hyvin pitkiksi ajanjaksoiksi, esim. Discoveryn hankkimat jääkiekkoon liittyvät Leijonien yksinoikeudet on ostettu kuudeksi vuodeksi oletuksella, että oikeuksien käyttöön liittyvät lainsäädännölliset rajoitukset ovat tiedossa. Sama koskee esimerkiksi Olympialaisten mediaoikeuksia, jotka Discovery on hankkinut kahden olympiadin ajalle.

Perustuslaki turvaa omaisuuden suojan. Tämän vuoksi muutokset yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listaan eivät voisi tulla voimaan niiden oikeuksien osalta, joista on sovittu ennen asetuksen muuttamista tai sellaisessa tapauksessa ainakin valtion tulee korvata muutoksesta TV-toimijoille siirtymäaikana aiheutuvat tappiot täysimääräisesti. Vaihtoehtoisesti on säädettävä siirtymäsäännöksestä, jonka mukaan uusi asetusta koskee oikeuksia vasta nykyisten oikeuksien sopimuskauden päätyttyä.

5. Muut jakelutiet

Vuonna 2018 94 %:ssa suomalaisista kotitalouksista oli internet-yhteys (Eurostatin tilasto:
<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics->

explained/index.php?title=Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals/fi). Hyvät internetyhteydet ovat Suomessa laajasti käytössä ja niiden toimivuus on testattu viimeistään korona-aikakaudella. 5G:n kehittäminen on LVM:n suunnitelmissa vahvasti korostettuna. Tämän vuoksi yhteiskunnallisesti merkittävät tapahtumat voidaan saattaa koko kansan saataville myös asettamatta velvoitteita perinteiselle lineaariselle televisiojaketulle.

Roth Taina
Discovery Networks Finland Oy